

ELŐFIZETÉSI FÜLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat hóra 2 frt 50 kr.
 Három hóra 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Éves számok 12 kr. árával kaphatók
 a kiadóhivatalban

BARS.

HIRDETÉSEK.

Negyhasábos petit-sor egyszeri közlönet 7 fr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 fr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 Lr.

A nyitlterben:

minden negyhasábos garmond sor díja 15 kr.

Velünk összekötésben levő hirdető-íradák, elő-
 fizetünk, vagy a gyakori hirdetők tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

HOZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KOZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

— vasárnap reggel. —

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:

(Takaré- és Hitelintézeti épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Ipariskolai ellenőrzés.

A vallás- és közoktatási m. kir. miniszterium által 1884. évi július hó 23-án kiadott rendelet szerint: „az iparos-tanulók iskolái fölött közvetlen felügyeletet gyakorolja az azokat felállító s fentartó község az evégre választott ipariskolai bizottság által; továbbá az első fokú iparhatóság és a kir. tanfelügyelő.”

Ezt megelőzőleg, az 1884. évben alkotott XVII. ipartörvény, mely május hóban nyert szentesítést, de életbe csak ugyanazon 1884. évi október elején lépett, 168. §-ában rendeli 5. pont alatt, hogy az iparhatósági megbizottak kötelesek meglátogatni időnkint a tanonciskolákat s az ott tapasztaltakat az iparhatóságnál bejelenteni.

Hogy az iskolák fölött kellő felügyelet, czélszerű igazgatás s éber körültekintés minden oldalról gyakoroltassék, a mint szükséges, egy a tanítás előmenetele szempontjából helyes is, hanem csak úgy s akkor, ha az ellenőrzési, felügyeleti működés egyöntetű s összhangu; ha az egységes egyöntetűséget nélkülözi, s ellentétes irányokat szül: a tanítás eredménye könnyen meddővé válik. A nagyon sok, elszórt igazgatás, felügyelés bénítja az egységet, megzavarja az összhangot; a tanítást, oktatást, üdvös s kívánatos eredményre nem vezeti, s így a munkát s eljárást a művelődés előmenetelében kétségessé, hogy ne mondjuk, üdv- és haszonnélkülivé teszi.

S ez rendesen minden tulságos, tulhalmozott adminisztracionális eljárásnak az eredménye. A németek ezt a Bach-korszakban az ugynevezett „viel regierei“ nevezet alatt hozzánk, mint üdvös intézményt hozták be.

S ez az adminisztracionális állapot van ez időszakra az ipariskolákban; tulságos sok s nagy apparátus: község, iskolai bizottság, elsőfokú ipar-

hatóság, tanfelügyelő és iparhatósági megbizottak; összesen öt adminisztracionális közeg, melyekből elég volna a község által e célra választott iskolai bizottság, melyben a többiek, mint annak alkotó részei, foglalhatnának helyet s együttes tanácskozás s eljárással kevesebb idővel, de egyetértőleg több haszonnal és eredménnyel s hozzá kevesebb munkával vezethetnék s igazgathatnák az ipariskolákat, mint ez idő szerint, mikor a hivatalos körök márve fölött is kerülnek fel a megalapított közegek között ellentétes nézetek s határozatok.

Pedig a hivatalos körök mind azok intencziójával vannak eltelve, s annak is hódolnak határozataik hozatalában s gyakorlati eljárásukban, hogy az iskola előmenetelét előmozdítsák és annak tanulóit a művelődésben előbbrevigyék, mert hiszen, ha az egyszerűség s nemes ambíció előmozdítan az iskola ügyét egyik vagy másiknál hiányzik, akkor bizony elmondhatni a török szerint: mentsd meg uram barátaitól az ipariskolát; ellenségei ellen majd megvédi az maga-magát.

S mi tagadás benne, immár előfordult oly eset, melyben a törvény-és szabályrendeletben érintett adminisztracionális közegek között, nevezetesen az iskolai bizottság és az iparhatósági megbizottak közt, az ellentézetek úgy merültek fel, hogy egyik közegnek intézkedései a másik közeg eljárásával ellentétbe jutván, egymást eliminálták, megsemmisítették.

Ily ellentétes eljárás s intézkedés felmerülése ellen, s az ipariskolának alapos előmenetele s haladása szempontjából a kirendelt s hivatott adminisztracionális s ellenőrző közegeknek egyesítése s együttes eljárása legbiztosabb s legezészerűbb eszközzül úgy válhatnék, ha valamennyi öt közeg egyesítettvén, egy ellenőrzési

bizottságban olvadna egybe és ipariskolai felügyeleti bizottsággá transzformáltatnék.

Az egyesítés az adminisztrációban mindenkor biztosabb tényező a jó és üdvös előmozdítására, mint a szétszórt s elforgácsolt, legjobb erejű, egyetlen működésű hatalom.

Mátyás, az Igazságos.

— Irta: Hlatky József. —

És midőn most az alkalom újra kínálkozott Európa szövetségét belevonni a törökök elleni akcióba, melynek hivatott vezére Mátyás lett volna: a terv az érdekelt felek egyenetlensége és a nyugat-európai politikai viszonyok alakulása folytán, melyek Mátyás külpolitikájának is más irányt adtak, dugába dőlt. Így lőn, hogy az eredmény, mit a törökök elleni harcraiban kivívott, az atyja által aratott sikernél általában csekélyebb vala. Mindössze arra szorított, hogy a török büntetlenül ne lépje át az ország határait. Báthory István és Kinizsi Pál kenyérmezei diadalai, Sabácz és Verbácz várainak megvívása a király személyes vezérlete alatt, voltak az egyedüli kimagasló fegyvertények, melyeket Mátyás, másfelé lévén elfoglalva, e téren még felmutatni tudott.

Az ország békéje, háborítlan fejlődése szempontjából végtelenül sajnálnunk kell, hogy Mátyás, figyelmét a töröktől elvonván, csakhamar annyira belebonyolult Nyugat ügyeibe, hogy akarva sem szabadulhat azoktól többé. Mert bár elismerjük is, hogy Mátyás, a külhatalmaktól nem támogatva, egyedül nem lett volna talán képes megtörni a töröknek egy II. Mohammed, Konsztantinápoly meghódítója alatt óriásivá nőtt hatalmát, azon erővel mégis, melyet a cseh és osztrák háborúkban kifejtett, legalább az ország déli melléktartományainak biztosítását még hosszú időre kieszközölhette volna.

De ne itéljük felületesen!

A történetírók különféleképen méltatják Mátyás cseh és osztrák háborúinak in-

ditó okait. Vannak, kik a személyes sérelmek bosszulási vágyában és egyuttal vétkes dicsvágyában keresik azokat. Mások, a cseh háborúra nézve, a szent szék iránti engedelmségből, Róma érdekeinek magára vállalt támogatásából, az egyház zászlótartójának szerepéből magyarázzák elhatározását. De ha vegyült is személyes érdek az indokokba, annyi kétségtelen tény, hogy az ország rendinél sem talált legalább kezdetben ellenzésre e külpolitika, a miben bizonyára a nemzeti visszahatás nyilvánulását látjuk: mind a huszita cseh, mind a német császár elleni háború elhatározásában. Az eszme tehát — így mondják mások — egyaránt élt a nemzet és királya öntudatában. De újabb kutatások, melyek Mátyás szövétvényes diplomáciájának felderítését tették lehetővé, azon nevezetes tényt is megállapítják, hogy Mátyás felismerte már, hogy a török világhatalom, melylyel szemközt Magyarország magában gyenge. Azért nem folytatta a háborút a török ellen, hanem Nyugat felé fordult, hogy a törökkel szemben egy másik, keresztény nagyhatalmasságot állíthasson. És valóban, képzelmük csak egy monarchiának oly tömegét magyar supremácia alatt, mely körülbelül a mostani Osztrák-Magyar Monarchiával nagyságra nézve egyenlő, az akkoriban legkitünőbb cseh gyalogsággal és a cseh és osztrák tartományok egyéb gazdag segélyforrásaival és megengedjük, hogy az bizonyára más védelmet fejthetett volna ki a törökök ellen. Keresztény népek ellen kellett harcolni, de csak azért, hogy önnét erőt szerezzon a török elleni végső harcra. Merész törekvéseit a cél előtt azonban megakasztotta a halál.

A cseh királylyá lett Podjebrad György elleni háborút Mátyás csakugyan a pápa megbízásából indította meg 1468-ban. Podjebrad a kormányzásakor tett esküjéhez hűtlenné vált s országában a huszitákat vette pártfogásába, mi miatt a pápa őt egyházi átokkal sújtotta; a német birodalmi gyűlés meg III. Frigyes császár ezenfelül királyi koronájának elvesztésére ítélték őt; de nem volt, ki a pápa átkának és a csá-

épen, hogy a fiatal tekintetes ur meghalt) ágyban fekvő beteg.

A becsületes Bizi nagyon elzüllött. A minap is kilökték egy kávéházból, mert a bársonyos székre fölkiporodva elaludt. Nem vén korhelyek herbergje ez, mondták és meglökdösték. Az öreg tovább ment, föl se vette.

Semmi sem hat rá, semmi sem bántja, nem veszi el a jókedvét, örökké felesel, jár a szája, tipeg-topog, s pálinkát kér...

De otthon, haj, ez az elzüllött vén gyerek, átváltozik felénk, tehetetlen aggá, a beteg asszonyág korholása lesujja a földig, odatöporodik melé az ágyhoz, szótlanul hallgatja a leczkétetést és a nehéz-beteg asszony szavára egy-egy nagy könyecsepp hull le apró szeméből hófehér szakállára, mely azon a helyen, ahol a könyei lefolynak, egészen aranszínűvé sárgul.

Megfogadja, mint a gyerek, hogy soha többé nem marad el. De ha kiteszi a lábát, elfelejt mindent...

Eltékozolja az utolsó darab rongyát. Elfelejt, amit ígért, elfelejt, hogy a nehéz betegnek otthon nincsen, aki egy pohár czitromos vizet adjon neki.

Hajnál van megint, mire bedugja a fejét az ajtón. A kapu előtt még füttyörszett. Most könyein keresztül néz anyjuk ágya felé.

Lábujhegyen csuszik be az ajtón, meggubbaszkodik az ágy mögött, öreges reszkedéssel vetkőzödvé, hogy a szegény anyjuk az ágyban ta álja. Ilyenkor el tudja vele hitetni, hogy még az este hazajött.

TÁRCZA.

Holnap lesz.

— Irta: B. A. —

Ah, a doktor juris, a fiatal tekintetes ur meghalt.

A két öreg, — gyerek már mind a kettő — összerogyott a fájdalomtól egészen a sirig. Egy lépés és benne vannak.

Szemök fénye volt, mindenök volt Mátyás, a fiatal tekintetes ur.

Bizi, az öreg, aki még megtudta keresni a kenyerét, egészen mostanáig a fiáért dolgozott. Keresett, becsületes alkusz volt mindig a vén Bizi. A fiatal Mátyás úgy nőtt föl, mint a jól öltözött fa. Egészséges volt, mint a makk, fogékony eszü, szép fiu volt.

Nem adta volna semmiért, se a viláért, se a csillagos égért a két öreg azt az örömet: mikor a fiatal tekintetes urral — a ki már irodát is nyitott — mint doktor jurissal, először végig sétált a legnépesebb utcán.

Mindenki a derék, becsületes Bizi urat nézte. Az öregek, az egyik jobbról, a másik balról kapaszkodva a fiatal tekintetes urba, gyerekes örömmel hallani vélték, hogy az emberek mögöttük mondták: ezek aztán a jóra való, tisztés öregek, milyen nemes, szép ifju embert neveltek a társadalomnak, ni, az egyszerű alkusz az ő tekintetes fiával.

Csodálatos egy ifjító szer az öröm. A vén Bizi megörbült hátát kiegyenesítette, a lábait fölfrissítette, katonás lépést tartott a fiával. Hát még a kövér, öreges asszony-

ság, a Biziné, lánykorában se volt olyan hiu, mint most a tekintetes fia-ura oldalán. Olyan büszke, olyan méltóságteljes volt a járása. Ránézos arczáról a megdicsőülés fénye sugárzott.

Ha jött valaki keresni az ügyvédet, az öreg Bizinek nagy volt a gyönyörűsége

— A tekintetes fiamat tetszik keresni? Motyogott, levette a kalapját a szatymazi esősz előtt is, s kinyitotta előtte az ajtót.

Már most a „tekintetes fiam“-on a sor. Az öreg Bizi nem fog többé dolgozni, fáradni, nyugalomba vonul. A fiatal tekintetes ur gondoskodott mindenről.

A régi, jó emberei, akik becsülték az öreg alkuszt, s szívesen fogadták a szolgálatát, megszólították:

— De büszke lett öreg ur, hát nem akar többé nekünk vásárolni?

Büszkén is felelt Bizi ur:

— Uraim, köszönöm, a tekintetes fiam penzióba tett engem.

S im, minő szomorúság: a fiatal tekintetes ur cserben hagyta az öreget. Meghalt. Oda volt a penzió.

A két öreg — gyerek mind a kettő — összebujt, a fiatal tekintetes ur végheletlen gyászos ravatala előtt és sirtak keerves en.

Fájt nekik kimondhatatlanul, hogy nem sir velük az egész világ.

Az öreg Bizi elkezdett okoskodni: hogy miért élt hát ő eddig? Mi haszna van belőle, hogy élt? Semmi. Ott van a koporsó.

Levették a fiatal tekintetes ur ügyvédi

szár szavának fogantat szerzett volna. III. Pál pápa Mátyást szólította fel az egyház tekintélyének megvédésére s III. Frigyes neki ajánlotta fel a cseh koronát, mint megürült birodalmi hűbért. A fiatal, nagyra-törő, erejében bizó, s apja vallásos buzgóságától hevített Mátyás, nemzete meghallgatása után elfogadta a felszólítást s a pápától küldött 80.000 aranyat. A háboru azonban hosszabbra nyult, mint hitte; kétszer újult meg s némi szünetekkel tíz évig tartott. Podjebrad e közben meg is halt s a lengyel Ulászló foglalta el helyét. Ezzel a háboru bevallott célja meg is szűnt s mind a pápa, mind a császár magára hagyta Mátyást, sőt az utóbbi ellene dolgozott. De Mátyás királyi tekintélyének és az országnak tartozott avval, hogy az egyszer megkezdett harcot becsülettel befejezhesse. Boroszló alatt ért véget a háboru, hol a lealázott, éhségtől gyötört cseh-lengyel sereg élén Ulászló cseh és Kázmér lengyel király személyesen esdekeltek békéért Mátyás előtt. A béke csak negyedévre, 1478-ban kötött meg véglegesen Olmützben. Mátyás lemondott a cseh királyságról, de a cseh királyi czimrel együtt megtartotta Morvaországot és Sziléziát; halála után Csehország e melléktartományai 400.000 aranyért visszaválthatók.

Barsvármegye közig. bizottságának ülése.

Barsvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 11-én tartotta ülését a főispán elnöksége alatt. — A betérjlesztett alispáni jelentés szerint folyó év május hónapban a vármegyei pénztárba befolyt: közmunka váltás czimén 1099 frt 72 kr., a hátralék 53308 frt 79 1/2 kr. — Katonabeszárolási pótdóra 69 frt 02 1/2 kr., a hátralék 5380 frt 83 1/2 kr., — betegápolási pótdóra 200 frt 68 kr., a hátralék 13499 frt 12 kr.

Bejeleníti az alispán, hogy szklenő-vichnyei fürdőbiztossá f. év június hó 1-től 15-ig terjedő időtartamra dr. Kiss Mihály armaróthi főszolgabíró, és folyó év június 15-től augusztus hó 1-ig terjedő időre Kosztolányi Atila megyei főszámvevő nevezte-tett ki a főispán által.

A vármegye területén pusztító filokszera legújabb Zsitvagyarmaton észleltett, a mely községre a zárlat már ki is mondatott.

A kir. pénzügyi igazgató jelentése szerint f. év május hónapban befolyt egyenes adóban 59985 frt 32 kr. hadmentességi díjban 245 frt 14 kr.

A kir. tanfelügyelő május hónapban 24 község 27 iskolájának 31 osztályát látogatta meg körutjában. — A megvizsgált iskolák közül több kifogás alá esik, melyekre nézve a saját hatáskörében tett intézkedések eredményét a július vagy augusztus hónapban tartandó közigazgatási bizottsági ülésen be fogja jelenteni.

Lázasan hánykolódik a szerencsétlen öreg asszony. Fölébredt, csontos kezével megfenyegeti kegyetlen élete párját.

— Te, vén lump, te lelketlen, ma majd meghaltam. Látod . . .

Odamegy hozzá, mint a hízogó gyerek, a vén ember, megfogja a kezét és nagyokat csókol rajta:

— Ne bánts no, hiszen már régen itthon vagyok. Megmondja a háznesterné is. Ne félj anyja, jó sorunk lesz, én vásárlak megint a Kirnem-háznak. Jó ház, jól fizet . . .

A beteg megüvegesedett szeméből néhez könyvessebb gördülnek alá.

— Bolondítás, ugy-e Gáspár? Tudod ugy-e, mit mondott a doktor már négy hete. Egy kis csirke-becsináltat csináltass. Arra nem telik, te lump, engem meg hagysz halni, látod, Gáspár . . .

Az öreg Bizi fogadkozik erősen:

— Holnap lesz . . .

— Mindig csak holnap lesz, nyög fájdalmasan a jó Biziné szemrehányón nézve a vén korhelyre, aki már ötödik hete napról-napra igéri neki, hogy holnap lesz. Még se hozza a csirkét, pedig a beteg ugy kívánja.

Mit szólna ehhez, derék öreg Bizi, a iekintetes fiam?

Az öregot közelebb erősen leitatták. Nagy hangon nyitott rá a betegére. Ezt eddig soha nem tette.

A szenvedő, szegény asszony halk, alig hallható hangon leczkértette.

— Vénsegedre leszesz korhely, te lelketlen. Még se hoztál csirkét. Látod, ma is csak egy kis levest ettem, amit a jó háznesterné hozott be. Gáspár, a végit já-

A főorvosok jelentése szerint a közegészségi állapot május hónapban kedvező volt. Az ar-maróthi járásban a mult év augusztus közepe óta uralgott vörheny járvány, május hó közepe táján végkép megszűnt. — Ezen 9 hó alatt összesen 10 községben lépett fel, s összesen 283-an betegedtek meg, — kik közül meggyógyult 172, meghalt 111. — Ezen számokban Fenyő-Kosztolányi község 113 betegedési esettel szerepel, — ezek közül meggyógyult 61, meghalt 52, Baracska községben április 15-én fellépett roncsoló toroklobban május hó 24-éig megbetegedett 36 egyén, — ezek közül meggyógyult 20, meghalt 12, — további kezelés alatt van 4 beteg, — a járvány enyhe lefolyású, a halálesetek az 1-2 éves gyermekek között fordulnak elő; az óvintézkedések pontosan foganatosítottnak és ennek tulajdonítható, hogy a járvány nagyobb terjedést nem nyert.

Trachoma: Az oszlányi járásban május hó folyamán 51 kifejtett és 74 kisköki összesen: 125, trachomában szenvedő beteg gyógykezeltetett. — A szentkereszti járásban 21, meglepett községben 306, — a lévai járásban 5, meglepett községben 7, vezetettét nyilvántartásban.

Orvos rendőri szemle végezve lett május hó 13-án Ó-Körmöcskén ottani illetőségű 20 éves ifju hullája fölött, a ki az nap reggelén öngyilkossági szándékból szájában meggyújtott dinamit tölténnyel fejét szétrobbantotta. — Május 14-én Vámos-Ladányban ottani illetőségű 58 éves nőnek az nap reggelén a Percz patakából kifogott hullája fölött. — A főforgó körülmények nyomán öngyilkosság véleményeztetett.

Orvos rendőri vizsgálat ebdűh esetében két helyt hajtatott végre. Május 20-án Nagy-Sallóban egy dühös ebnek — mely 5 egyet mart meg és dühöngés közben agyonlövetett — hullája lett felbonczolva. — Daczára, hogy a bonczolat a veszetség beigazolására kétségtelen adatokat nem szolgáltatott, — a megmart 5 egyén haláldektalanul a budapesti ebdűh ellen védő oltási intézetbe lett elszállítva.

A kir. főmérnök jelentéséből kitünvén az, hogy több községben a törvényhatósági közmunka meg nem kezdett, — ennél fogva felhívottnak a lévai, verebélyi, armaróthi és oszlányi szolgabírák, hogy a közmunkák leszorgálását erélyesen szorgalmazzák. — r. t.

Budapest, 1890. június 13-án.

A holt idény; a nagy vakáció; az elnapolt országgyűlés; a delegációk tanácskozásai; harc az állammal.

Már beköszöntött hozzánk a holt idény. Tetszik tudni, ez olyan miszó, melynek valódi értelmét csak a fővárosi ember képes felfogni. A futatok eltűntek a gyepről, Thalia templomát bezárták, mert ugy sincs kinek játszani; az utcák elvesztették élénkségüket. Minden jel arra mutat, hogy a holt idény hatalmába ejtje a fővárost. Ha néha ebéd után, mint afféle garzonember, egy pikkolóra átmegegy a jól ismert kávéházba, remélve, hogy ott találom a törzsvendégeket, az én jó ismerőseimet, — meglepetve látom, hogy csak ugy konganak az ürességtől. Legfeljebb egy-két

rom, olyan jól esnek egy kis csirke-becsinált.

Az öreg emberke föltoalta a homlokára a kalapját, a haja lehullott egészen a szeméig, a két kezét a nadrágszebbe mélyesztette s ebben a pozitúrában valóban nagyon komikus korhely-figura volt a vén gyerek, aki a régi nótát fujta.

— Holnap lesz, galambom. Olyan gyöngye, mint a madár, meggyógyulsz tőle.

Napok multak. A vén korhely javíthatatlan. Bizi Gáspárné, az anygali türelmű asszonyság, sokat szenvedett. Ott feküdt elhagyottan, sorvadva s ha a jólleki háznesterné meg nem szánja, egyszer még meghal éhen.

Valamit eladott a vén lump, ott játszik este óta a kávéházban, még pedig szerencsével. Lázban égnek apró, szürke szemei, vézna, ránczos ujjai reszketnek, mialatt a néhány krajczárnyi nyereséget maga elé söpri.

Hajnallik odakint. Kőd fekszik az utcákon, melyeken megmozdult már az élet. Tejes-kofák állnak a kapuk alatt, sűrítik a tejet, fiatal lányok friss, illatos kenyeret lepedőben visznek a hátukon, talyigák nyikorognak, kiabál a pékinas be az udvarokba.

Bizi Gáspár, a vén korhely, dudorászva, félrekapott kalappal, botorkál hazafelé. Lukas cipője átnedvesül. Egyszerre megáll a piac közepén. Erősen foglalkoztatja az otthoni fogadás. Ennyire még nem maradt el soha.

Megbökte az ujjával a homlokát. Egyszerre kiderül az arca.

Nyert a kártyán néhány forintot, most megveszi a csirkét. Megkönnyebbülve álmedozik arról a nagy örömről, amit ő most hazavisz. Fölfogta a karjára a két tarka

örög ur üldögél ott esendesen olvasgatva a lapot, a kinek nincsen sem fürdőzni vágyó felesége, sem anyósa. A pipczér a billárd mellett szundikál; szavamra valóságos salto mortálékát csinál, mint valami kötél-tánczos.

Mikor előkerül a pikkolo, már akkor én is mélyen érzem a holt idény zibbasztó hatását. Töröm a fejemet erősen, hogy miről írjak a mi lapunk olvasóinak? Holt idényről írni azoknak, a kik körében pezseg az élet, vakmerőség, mi több valóságos kigynyelés fáradt szárnyu gondolataimnak. Egyhangu minden nap. Az embernek egész nap jól esik — az alvás. Ah! Nem-több az ember, mint az állat. Magának rabja lesz és csak önbajával bibelődik, mihelyt elveszti lelkének rugékonyságát.

A szabad levegőert ohajtja most a lélek, szabad levegőert sóhajt az eltikadt tüdő és az ember, mikor kimenekül az utca porából, fáradtan dő a pamflusa. Töröm a fejemet levelelem. Sem az ifjuság, sem a költészet nem tud számomra egy alkalmatlan gondolatot. A fagyaltok szezonját találtam én mindig a legsivárabbnak. A fagyalt jelzi a holt idény elejét és végét.

Gondolkozom. Nézek magam elé merőben, hosszasan. — Bámulom a zöld zsulogateron tánczolja beríppenő napsugárt. Hogy elhalt a föld elevesége, ugy ellankadt a szivek pezsgése. A nagy vakáció beállt jelzi minden. Az egyetem hosszú folyosói szomoruan viszhangoznak a portás magános lépteitől. A nagy diákok elszéledtek és Pulszky nyugalomra hajtja le fejét három hónapig. Az ifjuság menekül a fővárosból. A héten tették be maguk mögött az ajtót a honatyák is.

Miután a delegációk összejöttek, Ö Felsége a parlamentet október elsejéig elnapoltnak nyilvántotta. A képviselők az az boldog tudattal hagyják el a t. Házat, hogy a hon javáért mindent megtettek. Ha valami nem sült ugy el, mint kellett volna, vessen mindenki magára. Legnehezebb feladata volt az elnöknek annyi különböző párttal és véleménynyel szemben. De a mily konzekvens volt tavaly amaz igazgató napok alkalmával, ép ugy meg tudta őrizni a tanácskozások nyugodt menetét a gyűlés ez évi tartama alatt. Ha van ember, a ki valaha megérdemelte a pihenést, bizonyára senki sem fog abban kételkedni, hogy ő az.

Annál kevésbbé élvezik a szünidő örömeit a delegációk tagjai. Nagyon soknak találják azt a summát, a mit azok a közösiügyek kivesznek a magyar ember zsebéből. Egy ember egész életében nem volna képes azt a rengeteg pénzt megolvasni. Minduntalan valami új kiadások merülnek fel. Füst nélküli puskapor, új fegyverek, ruhák, lovak, takarmány, élelmiszerek — lesznek beszerzendők és erre pénz kell, ha pénz nincs, hitel. A jövő nemzedék fizetőképessége már egész a nagy likvidációig meg van terhelve. De azért jó kifogással tud élni az, a ki pénzt kér. Azt mondják, hogyha a szomszéd házat fenyegeti a tűzvész, nem kell-e nekünk is minden intézkedést megtenni a keletkező baj elhárítására. Proxima ardet Uteagon. . . Csak az a baj, hogy ez a védekezés, mint a szellemi, mint az anyagi forrásokat kimeríti. Ehhez járul még az is, hogy saját

csirkét, simogatta őket, pipinek nevezte. Ezek fogják ma megmenteni. Milyen boldogok lesznek. A szegény anyjuk, hogy fog örülni, csináltat neki édes becsináltat, meg fog attól gyógyulni.

Ekkor újra rendben lesz a ház. Ez a két csirke mindent jóvá tesz.

Az öreg gyerek hamarabb hazaért mint máskor. Kiokoskodta, hogy tréfából ugy tesz, mintha még most se hozná a csirkét, elrejtí háta mögé s majd mikor elkezd csörölni-pörölni a szegény anyjuk, akkor, akkor egyszerre megcsipi a csirkét, azok pedig megszólalnak: csip, csip . . .

A javíthatatlan, vén Bizi ur bedugja a fejét az ajtón, mint egyébkor.

A szegény anyjuk alszik. Mozdulatlanul fekszik az ágyán.

Lábujjhegyen beoson az öreg s a félhomályban oda betorkál az ágyhoz.

Máskor már fölbred ilyen zajra a szegény Bizi anyó.

— No várj csak anyja, mindjárt fölébresztelek én madár-szóval.

Mormog az öreg magában s erre megforgatja a csirkéket az ágy fölött.

Keservesen csipogott az öreg Bizi két madara.

— Csip, csip, csip . . .

Mélyen alszik nagyon a szelid Bizi anyó.

A kis vén, emberke türelmetlenkedik már, hogy im, elrontja az ő nagy örömet az élete párja a mély alvásával. Máskor, mikor nem volt csirke, bezzeg fölbredt, hogy őt bánts. Most itt a csirke, hát csak azért se ébred föl.

Odaül az ágy szélére.

— Anyja? — hajol le hozzá gyöngéden, hallod e?

fiai hadat üzennek az államnak. Azt tudják Önök, hogy micsoda felháborodást idézett elő Csáky, vallás- és közoktatásügyi miniszternek az elkeresztelésről szóló rendelete a katolikus klérus kebelében, mely egyszerűen elhatározta, hogy nem fogja respektálni a rendeletet. A konfliktus, mint olvassuk, már sok helyen megtörtént. Ez azonban előre látható volt. Hogy nem marad további következmények nélkül, az bizonyos. Az állami erők és hatások egyensúlyának hatalmas lökést adott a klérus.

Tavaly épen ezen időtájban szintén konfliktusba került a kath. egyház és az állam Olasz- és Franciaországban, mikor azt is rebesgették, hogy a pápa elhagyja Rómát. Mióta a klérus kezéből kivették a világot kormányzó botot, azóta folyvást hadi lábbon állott az államokkal, pedig hát egyházi államot képzelné is teljes abszurdum. A francia radikálisok elve itt is viszhangra talál, hogy „jobb az egyházzal szemben állni, de azért őt is az államjog tiszteletére bírni.“ A theokratiai vagy az egyházi elmélet hívei már régen belátták azt, hogy az állam minden másból keletkezhetett inkább, mint az egyházból. A fejlődés menete is mutatja, hogy az állam ezélya valami magasabb, mint az, hogy eszköze legyen valamelyik kiváltságos osztálynak. S ha már rendeleteit nem tudja érvényesíteni, olyan mint a szélütött ember, ki csak parancsol, de tenni nem tud.

Az államjog parancsol, a kormány érvényesíti. A többi engedelmessé. Az állammal szemben felvenni a keztyüt nemcsak nem jó, de neveséges. A M. A. panasza csak képzelt fájdalom, mert a ki az engedelmességet megtagadja, az parancsolni sem tud. A ki haragszik rendesen nincs igaza.

Fővárosi levelező.

A görög nyelv helyettesítése. A közoktatási miniszterium nagy serénységgel végzi a görög nyelvi reform ügyében a munkálatokat. Meg van már alapítva, az is, hogy a görögül nem tanuló ifjak mit és mennyit fognak végezni az alatt, míg társaik a Homér nyelvet betűzgetik. Az új részlet-tantvert nem a közoktatási tanács dolgozta ki, a mire már idő sem igen lett volna, hanem sokkal egyenesebb uton, magában a miniszteriumban készült, szakférfiak meghallgatásával. A szűkebb körű angett esütőtörökön volt s negyedfél óráig tartott, mert kivált a magyar irodalmi penzum körül igen élénk eszmecsere fejlődött ki s vita folyt a fölött is, hogy a görög irodalom termékei közül mennyi végzendő. A bizalmas jellegű értekezleten a középiskolai szakreferens: dr. Klamarik János miniszteri tanácsos elnökölt és részt vettek benne: dr. Lutter Nándor és dr. Hóman Ottó főigazgatók, Beöthy Zsolt és Kármán Mór egyetemi tanárok Keleti Gusztáv rajztanárképző intézeti igazgató, dr. Finaczy Ernő gimnáziumi igazgató, Fölser István egyetemi tanár, Pórszász József főrealiskolai s rajztanárképző tanár és dr. Ferenczy József, a közoktatási tanács jegyzője. Kimondták, hogy főszly fektetendő a magyar irodalom intenzivebb s olvasáson alapuló ismertetésére és megszárták, hogy osztályon-

Ezzel egy nagyot csipett a szegény jószágokon, melyek keservesen csipogtak.

Még jobban, ezt még nem hallja Bizi anyó.

Bizi apónak most egy pompás ötlete támad, hogy majd rázza, rázza a csirkéket a szegény anyó feje felett. Milyen szép lesz az: azt hiszi álmában, hogy az anygok csipognak.

A nap fénye beáral a szoba ablakán. Látják az emberek kívülről Bizi apót, amint gyerekes örömmel hajol a halott anyó szelid arca fölé s rázza a feje fölött a madarait:

— Szóljatok, he, madaraim, hangosabban, még nem hallja.

Bucsura szóltál . . .

Bucsura szóltál ajkaiddal,
Bucsura inte kis kezed,
Fájó átok lebeg nyomomban,
Amerre utam elvezet.
Egymást sohasem is szeretjük;
Tavasz valál te, én a tél,
Ridég keblm fagyos telében
Magad is jegvirág levél.

Kerültelek, mint éj a nappal,
S hany tervet szőttem ellened?
De szép szemednek tengerében
Elvesztém fajó lelkemet.
Itt állok most a véghatáron.
Megtörve hitem es erőm,
Kihull a fegyver reszkető kezemből,
Bár küzdenem kell vakmerőn.

Lelkem fáradt a néma harcban,
S elhull, miként a lomb s levél,
Emléke sem marad, ha egyszer
Eljő a zord, mogorva tél. —
De nem! — Pihenni sem szeretnék
Némán a pusztá sirbá lenni,

kint mit kell főleg olvasatni, amiben nagy tekintettel voltak a klasszikus iskolához tartozó írónkra. Megjelölték továbbá a magyar fordításban olvasandó görög auctorokat s fölvetik a legjelesebbek (péld. Homér, Thukidydes) életrajzát és egész működésének jellemzését is. A szabadkézi rajzot tanulni fogják a kurzusnak mind a négy év folyamán, ellenben az ábrázoló mértant csak a legfelsőbb két osztályra szorítják s ez idő alatt főbb vonásokban csaknem mindazt át fogják venni, a meddig a reáliskolák tanterve eljut.

Különfélék.

— **A lévai állami tanítóképző intézet** ma délután 5 $\frac{1}{2}$ órakor tartja zárünnepélyét, melynek érdekében másora zene-, ének- és szavalatokból áll. Végül az ünnepélyt tornamutatványok fogják befejezni. Egész napot át rajz- és házi-iparkiallítás lesz az intézet zenetermében, a hol azon, 200 csinos és értékes faragvány is ki lesz állítva, melyek — mint értesülünk — egy később megjelent sorsjáték nyeremény-tárgyait képezik.

— **Himen.** Schröder Károly, körmezbányai főreáliskolai igazgatónak kedves leányát, Idát, e hó 7-én jegyezte el Suhajda Károly, m. kir. adóoszt. — Macskássy Sándor, körünkben is jó emléken élő, sarospataki tanító-képezde tanár e napokban váltott jegyet Szüts Irma kisasszonnyal, az operaház ifjú tagjával. — Boldog meglepedés kísérje az új jegyeseket!

— **Tüzeset** volt ismét Verébelyen e hó 9-én. A szerencsétlen városban egy idő óta oly gyakoriak a tüzesetek, hogy majdnem minden hónapra esik egy. Sokan — mint értesülünk — gyújtogatást gyanítanak. Ez alkalommal 21 házat s több melléképületet hamvasztott el a fékevesztett elem; 29 család lett hajléktalanná. A nyomor igen nagy. Neveli a bajt a sok eső is, mely a leégett házak falait nagyon rongálja s az azokban való lakást lehetetlenné teszi. A kár tetemes s az csak részben térül meg, mert az épületek egy része nem volt biztosítva. — A fájdalom s részvét mellett, lehetetlen, hogy a szegényeket is ne kinozon bennünk annak tudatában, hogy még ma is találkozik vagyonszámba nagyobb község, város Barsvármegyében, az ország értelme- sebb felvidékén, melynek polgársága legalább a tűz elleni biztosítás által ne védekez- nek; — ily példátlan erkölcsi fogyatkozás- sért a felelősség határozottan az előjáróságot terheli. Régi dolog az, hogy „a cserép-fedél, gyümölcsös-kert“ a szolgabíró és pap esze- keze munkája. — De reméljük, hogy a mi nem történt a múltban, egy-egy ily keserű tapasztalat főként sarkalni fogja a járás tisztviselőit, ezen rossz szokásában meg- csontosodott járást, s annak egyes közsé- geit az észszerűbb utra, józanabb meggyő- ződésre terelni.

— **A lévai ipariskola** évzáró vizgá- latai e hó 11-én és 13-án lettek megtartva. A vizsgálatokon jelenvoltak: Macsary Lukács, városunk polgármestere, Schleifer Armin, az ipariskolai bizottság elnöke és a

bizottság tagjai. A tanulók helyes, bátor és szabatos feleletei arról győzték meg a hall- gatóságot, hogy városunk ezen nélkülözhet- len és üdvös iskolája a haladás és törvény- szabta követelmények színvonalán áll s év- ről-évre fokozódó sikerével úgy az iparosság rokonszenvét, mint a város elismerését vivja ki, a minék a polgármester ismételten is őszinte örömmel adott kifejezést. — A tanu- lók munkakiállítása ma reggel, 8 órakor nyílik meg a r. kath. elemi fiu- iskola V. oszt. tantermében. A kiállításra, mely esti 6 óráig lesz nyitva, felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Ujabb költemények.** Versényi György, körmezbányai tanártól „Ujabb köl- temények“ ezime alatt Nádor Kál- mánn kiadásában egy kötet jelent meg. A 222 lapra terjedő kötet magában foglalja a jeles tollú író újabb költeményeit, melyek részint a szépirodalmi lapokban jelen- tek meg, részint a Körmezbányán áldáso- san működő „magyar-egyesület“ ben lettek felolvasva, a mely egyesületnek a szerző egyik kiváló és buzgó tagja és tisztviselője. — Az ízléssel kiállított mű ára 1 frt. Ajánl- juk vármegyénk jeles írójának legújabb művét az irodalom-pártoló közönség figye- mébe.

— **Hadügyi statisztika.** Legközelebb egy röpirat jelent meg, melyben a három szövetséges államnak: Ausztria Magyaror- szág, Németország- és Olaszországnak hadi létszáma a következőleg van feltüntetve: Ausztria-Magyarország béke létszáma 229,000; Olaszországa: 253,606; Németországa: 468, 409; összesen: 1.001,015. — A hadi lét- szám Ausztria-Magyarországban: 1,750,000; Olaszországban: 1,650,000 és Németország- ban: 3,335,000; összesen: 6,735,000. — Feltéve, hogy Francia- és Oroszország kö- zött szövetség áll fenn, a két állam ha- dereje a röpirat szerint jóval kevesebb, mint az említett három szövetséges államé, mert a francia és orosz haderő összevéve és hadi lábra állítva nem éri el az öt millió létszámot sem.

— **A póstatokarékpenztárakba** legújabb rendelet szerint ezental 50 krajczártól kezdve pénzben fogadják el a betéteket s csak az 50 krajczal kisebb összeget kell ta- karék-lapokban elhelyezni.

— **Hirtelen halál.** Özvegy Jancsika Jánosné, szül. Szedlacek Rozália, 54 éves napszámosnő e hó 10-én reggel a szőlő- hegyre mentében a báthi-utczán hirtelen összerogyott s azonnal meghalt. Orvosi vé- lemény szerint szívizéhlődés érte.

— **Tanítók nagygyűlése.** A magyaror- szági néptanítók IV-ik egyetemes gyűlésü- ket ez év augusztus 20-án szt. István nap- ján fogják megtartani Budapesten. 12 év óta nem tartottak ilyen gyűlést, pedig Magyar- országnak 25 ezer néptanítója van, akik már régóta sürgetik azt. Az előkészítő gyű- lés m. hó 15-én volt Budapesten az új vá- rosúháza nagytermében. A IV-ik egyetemes tanítógyűlés a következő kérdéseket fogja tárgyalni: 1. A magyar nyelv tanítása a magyar és nem magyar ajku népiskolában. 2. A tanítói állás biztosítása s a tanítók szolgálati viszonyainak szabályozása (szol- gálati pragmatika), különös tekintettel a tanítói oklevél értékére. 3. A népiskolai

tanterv módosítása, tekintettel az osztott és osztatlan népiskolákra. 4. A népiskolai tankönyvek s ezek bírálatának kérdése. 5. A tanítói közszellem fejlesztése az általános és közlelő megyei tanító-testületek szerve- zése s az egyetemes tanítógyűlések államo- sítása által. 6. Az állami szakszerű tanfelü- gyelet szervezése, tekintettel a néptanítók előéptetésére. 7. A tanítók anyagi helyzete. 8. Az Eötvös-alap ügyének rendezése. 9. A szakosztályának jelentései. 10. Esetleges indítványok.

— **Vásár.** — A f. évi. június 2-án Léván tartott országos baromvásárra behaj- tatott szarvasmarha 1318 drb; ló: 2021 drb; juh: 1070 drb; sertés: 35 drb; kecske; 22 drb; szamár: 5 drb; összesen: 4472 drb. Ezekből eladott, szarvasmarha: 1259 drb; ló: 481 drb; juh: 301 drb; sertés: 25 drb; kecske: 8 drb; szamár: 5 drb; összesen: 2079 drb. — Vételár összege: 86772 frt 40 kr.

— **Teatrofon név alatt** Párisban egy telefon-készüléket hoztak forgalomba, mely a város minden opera- és hangverseny-ter- mével összekötöttében áll. A készülék bárhová bevezethető s az ember választhat, mely színházzal akarja magát összekötte- tésbe hozni, hogy egy opera-áriát vagy hangverseny-számot hazulról végighallgat- hasson.

— **RÖVID HIREK.** — **A s. enkénege- zés** olcsóbbá tétele végett a kereskedelmi miniszter újabban ismét 37—45%-kal szál- totta le a magyar állami vasutakon a szén- kéng, fecskendők sat. viteldíját. — **Az országgyűlés** mindkét házban e hó 10-én olvastatt fel a királyi leirat, mely az országgyűlést október elsejéig elnapolja. — **József főherceg** e hó 9-én kíséretével Nyit- rára érkezett az ottani honvéd-tanzászlóalj megszemlélésére. — **A kir. segédtanfelügyelők** között élénk mozgalom indult meg az utóbbi időben helyzetük javítása és előléptetési vis- onyok szabályozása tárgyában. — **Nyitra- megyében,** Lukán, a villám lecsapott a hafár- ban s hat kaszást agyonjuttott. — **A leg- magasabb tempiorony** eddig a kolni domé volt, mely 156 méter magas, ezental az ulmi székesegyház 161 méteres tornyáé lesz a diésőség, mely a jövő hónapban készül el. — **New Yorkban** a gazdag nők legújab- ban új sportot kezdettek s ez a katonás- kodás; eddig több mint száz fönyi amazon- csapat kap oktatást a fegyverforgatásban. — **Ujabb összeesküvés** nyomára jöttek Szentpétervárott. Mint a lapok írják, az összeesküvés ismét a csár ellen irányult. A nihilistáktól nem kevesebb mint 210 fontnyi dinamitot és 400 töltényt koboztak el. —

APROSÁGOK.

— Rovatvezető Zuhany.

Az ügyetlen. Fiatal ember (kedvesé- hez): Vajjon kapok-e ma esőket? Próbát teszek az újjajmon. Igen, nem, igen, nem... — Leány (magában): Jaj, de ügyetlen ez a fiú; miért nem kezd a nemmel?

A jóság jutalma. Inas: Miért nem szabadít fel engem mester uram, hiszen lehetnék már legény! — Mester: Mert igen jó inas vagy s azt nem olyan könnyű kapni.

a beiktatandó főispánt. Sokszor ott is éj- szakáztak a kocsmában. No de nem is vet- ték észre Lajos bácsi nótái mellett, hogy már hajnalodik vagy hogy már jön a főis- pán. Egyszer csakugyan majdnem elmu- zsikálta az installációt.

Ugy hiszem, Keglevich gróf installá- cziója volt akkor. A nemesek, meg a banda kivonultak elébe a szecsei kocsmához és ott várták. Hanem időközben megeredt az eső és behuzódtak a fűdél alá száritkozni. A bandát odaállították a kemence mellé. Kint pedig őrt állítottak, hogy ha messzi- ről észreveszi a főispánt, aztán szóljon. Az őrt ott állt a szakadó esőben. Benn pedig folyt a dinom-dánom. Bankókkal tapasztot- tak be a cigányok szeméit. Pedig akkor kevesebb pénz volt, mint most, mégis sok volt. Garasért akkora czípót lehetett kapni, hogy egy napra elég volt egy arató tótnak.

A mulató nemesek majd a kocma falát rugták ki. Némelyik lehuzta a esz- máját és meztláb tánczolt. Másik meg a nadrágját, mellényét is levetette és felakasz- totta a szegre a kemence fölé. A karcos meg csak úgy folyt.

De a van a dologban, hogy a strázsa is megunta a posztot az esőben. Kapta ma- gát és ő is bevonult a melegre. Aztán egé- szen ő is a mulatságban felejtette magát. De nem is csoda, mikor Lajos bácsi nótája csiklandozta a füleket és talpakat. Tartott a táncz. Menyecskek, lányok is kerültek a faluból, a kikkel tánczoltak.

Egyszer aztán valaki elkiáltja magát, hogy „itt a főispán.“ No hiszen lett kapko- dás. Ki csak fél csizmával, ki meztláb ült a nyeregbe. Ki meg a lábait nadrág helyett dolmánya ujjába dugta. De hiába, nem lehetett másként, mert csakugyan jött

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazok, kik boldogult fivérem, Sarnóczay József végtisztességén megjelenve, részvétüknek kifejezést adni sziveskedtek, fogadják ez uton is köszönetemet.

Hont-Varsányban, 1890. jun. 10.

Pomothy Gábor.

Lévai piaci árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 8 frt — kr, 8 frt 20 kr. Kétszeres 7 frt 20 kr, 7 frt 50 kr
Rozs 7 frt. — kr. 7 frt 60 kr. Arpa 7 frt 40 kr. Kukorica 5 frt 80 kr. 6 frt — kr. Bab 6 frt 20 kr, 6 frt. 50 kr. Lencse 7 frt — 7 frt 50 kr. Köles 4 frt. 50 kr. 5 frt — kr.

Nyilttér.*)

I.

Rohseidene Bastkleider fl. 10 50 per Robe u. bessere Qualität. vers. porto u. zollfrei das Fabrik-Depo G. Henneberg (K. u. K. Hoflieferant). Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

II.

Nyilatkozat.

A „Bars“ című, Léván megjelenő heti- lap 1890. június hó 1-én és 8-án kiadott 22. és 23-ik számának „Nyilttér“ rovatában „Ehrenstein Ignác és neje“ aláírással egy hirdetés jelent meg, melyben a kis-törői, báró Hüller-féle 100, illetőleg 190*) holdból álló haszonbérletet, gazdasági felszerelésével, a rajta utóv terméssel és a marha-állomány- nyal együtt jutányosan átadni ígéri. — Miután azonban a kérdéses bérletet, mely összesen 367 holdból áll, — négyen, u. m. Ehrenstein Ignác nevével, valamint én nóm- mel együtt, olyan — szerződésileg világos- san kikötött — feltétellel vettük át, hogy ab- ból albérletet adni közös beleegyezés nél- küül egy talpalatnyi földet sem szabad, — annál kevésbbé abból valamit eladni; miu- tán továbbá az egész gazdasági felszerelés kizárólagosan az én tulajdonomat képezi, — ez uton figyelmeztetek és óvok minden- kit, hogy nevezettek ajánlatát el ne fogad- ják; velük szemben a kérdéses bérletre nézve jogokat és kötelezettségeket ne vál- laljanak, minthogy én és nóm az ügyhöz beleegyezésünket nem adtuk.

Ehrenstein Hermann és neje.

*) 109 tévedésből szedtetvén, 190 értendő. — A kiadóhivatal.

II.

Ezennel kijelentem, hogy Steiner Ja- kab kereskedő-segéd urat nem volt szán- dékom megérteni.

Léva, 1890. jun. 15.

Deutschländer Emil.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelős- séget — a szerk.

Ha elborn napom sugára,
S eljő örökös éjjelem.

Megállok itt a véghatáron,
S felelem mindkét karom;
Lelkünknek fájó, néma harczát
Én végig küzdni akarom.
Ha elhullok e küzdelemben
S örök éj fogja el szemem,
Tudom, hogy gyáva soh' se' voltam
Habár nehéz volt küzdeuem.

K. J.

A mi kis városunk.

A város naplójából kifigyezte: Egy lévai krónikás.

III.

Lajos bácsi.

Szomorú lettél, édes! Meghatott a Bo- riska története. De várj csak. Tudok én vigabbat is mesélni. Van ám ebben a kis városban mindenféle ember. Hát még azok a régi öregek, kikről még a krónikás sem szól, kiket csak néhanapján emlegetnek még a mi nagyapáink! Megváltozott a vá- ros, megváltoztak az emberek. A régiek helyett vannak újak. Az öregek meghalnak, a fiatalok megöregesznek.

Szeretem én ezt a kis várost. Törté- netéből egész bibliát lehetne írni. Nagy idöket éltek: át a Perekc partján szomor- kodó, fekete várfalak. Jött a török, félhold ragyogott a tornyon. Jött a német, clette a magyar ember asztaláról a kenyeret. Jött a muzska, betakarított a határról mindent. Hej! a jó Balogh János, a mi régi követünk, a pozsonyi diétán nem hiába szidta az ide- gent. Mert hiába, nagy bolond a magyar ember. Ha szépen kérik, még az ingét is odaadja.

Ma már bizonyosan kevesen tudják, hogy ki volt Lajos bácsi. Hej pedig abban az időben fél Magyarország dicsérte a lévai

ezigányprimás muzsikáját. Nem adott a szárazfa másnak olyan hangot, mintha ő beszélt a hurokhoz vonójával. A Rákóczyt azóta se tudja senki úgy huzni, mint ő. Szinte hallani lehetett azt a tompa harczi- zajt, ágyu dörejt, lovak dobogását, haldok- lók nyögését, mely a viharos induló meló- diáján keresztülrezgett. De a talp alá se tudott senki különben huzni nála.

Akkor volt ám még jó idő. A jó öreg nemesek maig is emlegetik. Alig van már egy-kettő belőlük. Akkor a nemesek vá- lasztottak követet. Vámat, adót nem fizet- tek. Katonát nem tartottak. Gyöngyéle- tet éltek.

De nem is volt akkor annyi minden- fele habarékpart. Nemzeti párt volt vala- mennyi. Nem is annyira elvekért, mint inkább jelöltük személyeért küzdöttek; néha pedig a fokosok boldogabb végével is megtapogatták egymás fejét. Rendesen két párt volt. A veres tollasok és fehér tollasok pártja. A választás napján a fehér tollas sereg az „Oroszlán“ fogadóban tán- czolt. A piros tollasok pedig a „Vörös ökr“ ben járták a verbunkot Lajos bácsi nótája mellett, a ki teljes életben a piros tollasok muzsikusa volt.

Néha az is megesett, hogy a malom- hidon összeakadt a két párt. No hisz akkor volt is verekedés. A melyik párt elverte a másikat, rendesen annak a jelöltje győzött. Mert a megcsufított szegényletében nem is mert szavazni.

Valamennyi farsangot Lajos bácsi nótái mellett mulatták keresztül a mi jó öregeink.

Valamennyi installációnál ő volt a primása a bandáknak. A nemesek közre- fogták őket és úgy vonultak ki egész Kis- Szecsőig, a hol aztán teljes diszben várták

Gondolatok.

A szív jósága olyan kincses bánya, mely pótolhatja a szellem szegénységét.

* * *

Forró szív és hideg ész a természet ama végzetes adománya, melyen megterem a feltétlen boldogtalanság.

Léva-Csata-Esztergom-Nána.		Esztergom-Nána-Csata-Léva.		Csata-Ipolyság.			A vonatok érkezése.							
Állomás	Vegyesvonat		Állomás	Vegyesvonat		Állomás	Vegyesvonat		Lévára:		Léváról:			
	2212.	2214.		211.	2213.		I.	II.	2211.	2213.	2212.	2214.		
Léváról . . . ind.	5.00	4.10	Bécsből . . . ind.	10.—	8.25	Csata . . . ind.	7.20	1.35	Bécsből . . . ind.	10.—	8.25	Léváról . . . ind.	5.00	4.10
Alsó-Várad . . .	5.25	4.33	Budapestről . . . id	13.—	8.00	Zalaba . . .	7.39	1.54	Pozsonyból . . .	12.33	10.—	Csatára . . .	6.57	5.57
Nagy-Salló . . .	5.54	5.—	Esztergom-Nána ind.	5.20	12.20	Ipoly-Pásztó . . .	8.03	2.16	Galantról . . .	1.52	10.42	Ipolyságra . . .	9.30	8.40
Zeliz . . .	6.23	5.27	Köhid-Gyarmat . . .	5.47	12.40	Bél . . .	8.17	2.29	N.-Szombatból . . .	5.00	11.30	Esztergomba . . .	8.40	7.25
Csata . . .	6.55	5.56	Kéménd . . .	6.07	12.58	Szakállos . . .	8.39	2.49	É.-Ujvárról . . .	3.15	11.30	Vácra . . .	10.39	8.36
Bény . . .	7.15	6.19	Bény . . .	6.28	1.12	Visk . . .	9.00	3.08	Budapestre . . .	10.10	9.—	Budapestre . . .	9.59	9.09
Kéménd . . .	7.38	6.35	Csata . . .	6.44	1.26	Ipolyság . . .	9.30	3.35	É.-Ujvárról . . .	11.08	10.01	É.-Ujvárról . . .	12.32	1.35
Köhid-Gyarmat . . .	8.16	7.05	Zeliz . . .	7.19	1.40	Ipolyság-Csata.			Budapestre . . .	11.08	10.01	Galántára . . .	2.12	3.03
Esztergom-Nána érk.	8.38	7.25	Nagy-Salló . . .	7.45	2.11	Ipolyság . . . ind.	5.00	4.10	Vácra . . .	5.20	12.20	N.-Szombatba . . .	3.53	4.56
Budapestre . . . érk.	11.40	9.09	Alsó-Várad . . .	8.22	2.43	Visk . . .	5.28	4.38	Esztergomból . . .	5.00	12.20	Pozsonyba . . .	3.46	4.20
Bécsbe ávt. . .	12.30	6.20	Léva . . .	9.11	3.27	Szakállos . . .	5.52	5.02	Ipolyságról . . .	7.10	1.40	Bécsbe . . .	6.09	6.52
éjsz. p. u. . .	12.50	6.33				Bél . . .	6.07	5.17	Csatáról . . .	9.12	3.27	éjsz. p. u. . .	5.50	6.35
	6.09					Ipoly-Pásztó . . .	6.24	5.33	Lévára . . .					
						Zalaba . . .	6.43	5.52						
						Csata . . .	7.00	6.09						

H I R D E T E S E K. 24. szám. Junius 15.

PÓSTAJARATOK.

Erkezés	ó.	p.	n. sz.	Indítás	ó.	p.	n. sz.
Esztergom-Nánáról levél és kocsip.	9	30	d. e.	Esztergom-Nánára levélpósta	4	40	d. e.
Kis-Kereskényről I.	8	40	"	Kis-Kereskénybe I.	9	10	"
Selmeczbányáról	1	55	d. u.	Selmeczbányára	4	—	d. u.
Csank-Vársányról	2	20	"	Ó-Barsra	1	15	"
Ó-Barsról	2	25	"	Gr.-Ujfalura	4	15	"
Gr.-Ujfaluról	2	45	"	Gr.-Szöllősről	4	15	"
Gr.-Szöllősről	3	15	"	Kis-Kereskénybe II.	4	15	"
Kis-Kereskényről II.	3	30	"	Esztergom-Nánáról levél és kocsip.	3	50	"
Esztergom-Nánáról levélpósta	3	45	"	Vámos-Ladányra	4	15	"
Vámos-Ladányról	3	45	"				

KIS HIRDETÉSEK.

Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Nyitrai és Társá kiadócégnél, ki levelbeli tudakozásra postabélyeg beküldésével azonnal válaszol.

Vasuti- posta- és távirda-állomás. **Pöstyén** iszapfürdő. Bpestől 3 1/2 óra. Rattkáról 3 „. Pozsonból 2 „.

Az idény május elsején nyitott meg.

E hírneves iszapfürdő mindenkor utolérhető bizonyultak a következő bajknál: **köszvény, csusz, rheuma, ischiasz, görvélykór, ízületi s csontlobok, nemi kórok.** Gyógy módok a következők: túlkör, kád- és iszapfürdők, massage, s vilányos kúrák. Elegáns s olcsó lakások, kftinó konyha, színház, hangversenyek, könyvtár, bér- és társasági minden vonatkoz. Az árak a legújtanosabbak. Prospektusok kivaatara ingyen. A fürdőt egy új hazai vállalat vette bérbe 30 évre, mely nagy beruházásokkal förekenni fog azt kényelem szempontjából az európai fürdők színvonalára emelni. Felvilágosítást készséggel nyújt a **pöstyén-fürdői főberlet Pöstyénben,** vagy a budapesti képviselőség. Uj-utca 1.

Gróf BETHLEN GERGELY úr

ő méltósága zlatnó-roszkosi uradalnában, eltérőleg az eddigi gyakorlatától, az idej cseresnye-termezből az emi, illetve befőzésre alkalmas országihű cseresnye 5 kilós posta-kosarakban fog eladatni.

Bővebb felvilágosítással szolgál az uradalmi tisztartóság Roszkoson, u. p. Velsicz, (Bars megye).

Léván, a Zöldkert-utczában egy udvari butorozatlan szoba azonnal kiadó.

A feltételek e lap kiadókiavatalában megtudhatók.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy **géplakatos műhelyemet** megnyitottam. — Vállalkozom mindenemű gép, szivattyú-kút, fecskendő készítésére, haragok kijavítására; épület-lakatos, valamint minden e szakba vágó munkára.

Ügyszintén elvállalom a réz-, acél-, vas- és famunkák esztergályozását is, **jutányos árszabás** mellett.

Üzlete nben egy tanonez alkalmazást nyer.

Léván, 1890. június havában **Wittlinger Keresztely,** géplakatos, Mártonfy-utca, 438. szám.

Léván, a volt Csepcsány-fele házban 4 szoba-, pincze- és éleakmáról álló lakás azonnal kiadó.

Bővebb felvilágosítást **Dr. Kapp urnál,** Selmeczbányán.

Novotny István, kir. törvényszéki bíró.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. bíróság, mint tkkvi hatóság közjürré teszi, hogy a gr.-lőki róm. kath. iskola-alap képviselőtében **Simonyi József és Mészáros Balázs** gr.-lőki lakos végrehajtónak **Mészáros József és Bossi Mária** gr.-lőki lakos végrehajtást szenvedő elleni 74 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a lévai kir. bíróság területén lévő **Mészáros József és neje Bossi Mária**nak a gr.-lőki 278. sz. tjkvben A 1 2. szs. a. ingatlanok s ennek tartozékát képező 2/4 telek utáni közös legelő s erdő illetményükre az árverést 439 frtban ezennel megállapított kikiáltási árrban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi **szeptho 23. napján** d. e. 10 órakor Gr.-Lők község házáni megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsírának 10% -át vagyis 43 frt 90 kr. osztr. ért. készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. § ban jelzett árfoylammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Léván, 1890. május 17.

A lévai kir. bíróság, mint tkkvi hatóság, **Gyenes.** kir. járásbíró.

2396. hrsz. a. „vo Vrbiszka“ nevű szántóra 4 frt, az ugyanottani 1034 sz. tjkvben Majna György, Majna Pál, Majna János, kk. Hamaljár Dániel, kk. Majna Zsuzsanna, kk. Majna Mária, kk. Majna Teréz és kk. Majna Katalin tulajdoniul bejegyzett b + 342. hrsz. a. pajta és kertre a beltelekben 12 frt, az ugyanottani 1035 sz. tjkvben Majna Pál, Majna János, kk. Hamaljár Dániel, kk. Majna Zsuzsanna, kk. Majna Mária, kk. Majna Teréz és kk. Majna Katalin tulajdoniul felvett c) + 549. hrsz. a. kertre a beltelekben 21 frt, az ugyanottani 1038. sz. tjkvben Majna János tulajdoniul bejegyzett d) + 786/a hrsz. a. derzsenyei út fölötti hegyen lévő szántóra 73 frt e) + 1081/a hrsz. a. Böleső (Határól) nevű rétre 4 frt f) + 1943. hrsz. a. prandorfi határtóli szántóra 15 frt g) + 2036. hrsz. a. prandorfi határtóli szántóra 54 frt h) + 2603 b hrsz. a. sánczok megett szántóra 73 frt i) + 5560 c hrsz. a. Fertály alatti szántóra 13 frt. Továbbá az u. o. 1447. sz. tjkvben Burák János és neje Fityka Zsuzsanna tulajdoniul bejegyzett k) 2478/b hrsz. a. sánczok megett szántóra 42 frt, az ugyanottani 1448. sz. tjkvben Hamaljár Pál és neje Majna Katalin tulajdoniul bejegyzett l) + 4166/b hrsz. a. felső rétek felett Plachky völgyön aluli szántóra 29 frtban ezennel megállapított kikiáltási árrban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi **aug. hó 18-án** d. e. 10 órakor Bábán a község házáni megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsírának 10% -át kézp., vagy az 1881. LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfoylamm. számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügym. rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék tkkvi hatósága. Ipolyságon, 1890. évi ápril hó 24-ik napján.

Novotny István, kir. törvényszéki bíró.

Bor-eladás.

Jó zamatu **fehér és vörös** borokat — kisebb mennyiségekben is — eladok. hlként **10 frttól** feljebb.

Oportói — vörös bor literje 35 kr. Pezsgőborok ötféle minőségben olesón.

Ugyancsak nálam kapható:

Elsőrendű **zsir és szalonna** táblás, spēkelő, légenszáritott, füstölt paprikás a legjutányosabb áron, nagyban és kicsinyben.

Ismételadókna valamint nagyban bevásárlóknak nagy kedvezmény.

Ákossy Sándor, Léván.

Máriazelli gyomor cseppek

legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Utólérhető hatású azétvagyatanság, gyomor gyengeég, bűzös lehelet, savanyu felbőgés, szél rekedés, (kolikák) gyomor lért, gyomor égés, gyomorkórok és dara keződés, tüsszögés elnyakódás, sárgaság, undor és hányinger eseteiben, megszünteti a főfájást (ha az a gyomor elrotlásától származik) gyomorgörösöt, kemény székletet, székrekedést, az étel s itall terhelte gyomrot kftiszítja, elűzi a belférgetket, s szegíti a vért, vesét, máj és az emésztőbélrendszerét. — Egy üveg ára, használati utasítással együtt 40 Kr. kettős üveg 70 Kr. Központi széküldési raktár: Brády Ká oiy gyógyszerháza Kressier (Morva ország).

Védjegy.

Óvás! A valódi Máriazelli gyomo, cseppek sok féleképen utánoztatnak s hamisítanak, ezért valódiak gyanánt csak azok ogadtassanak el melyek tvege, egy vörös, s a fenti védjeggyel ellátott papírba van csomagolva, s melyek mellékelt használati ut sítáán az is fel van tüntetve, hogy az Kressierben, Guzk H. könyvnyomdájában nyomtatott.

A kemény széklet és székrekedés ellen, ezek ota legjobb hatásúak — k bizonyított mltások is, sokféle kopon hamisítanak, tehát ezek vetelelél is vigyázzni kell a fenti védjegyre s Brády Károly, Kressier gyogyszerész név alá írására, melyek minden e-edeti dobozban lthatók. Egy doboz ára 20 Kr., egy tekere 6 doboz 1 frt. A pénz előleges beküldése után, 1 tekere 1 frt. 20 Kr., 2 tekere 1 frt. 20 Kr., tekere 3 frt. 20 Kr. ért. csomagolás és postabér mentesen küll etik m g.

A Máriazelli gyomo cseppek és Máriazelli labdacsook nem tikos szerek, a gyogv. l. anyagokának össz-átele minden használati utasításban fel van sítva.

A Máriazelli gyomo cseppek s Máriazelli labdacsook kaphatók

Léván Boleman Ede örökősei, Medveczky Sándor, Aranyos-Maróthon Bittó Károly, Ipolysághon Berko István, Nagy-Sallón Zsorna László gyógyszerháran.

BUDAPESTI HIRLAP.

Szerkesztők és laptulajdonosok: **CSUKÁSSI JÓZSEF és RAKOSI JENŐ.**

Előfizetés árak: Egy hónapra 1 frt 20 kr. Egy negyedre 3 frt 50 kr. Félévre 7 frt.

Még június hó folyamán megjelenik a „Budapesti Hirlap“-ban Stanley könyve a legújabb afrikai utazásáról:

A LEGSÖTÉTEBB AFRIKÁBAN

melyet az egész művelt magyar közönség nagy érdeklődéssel vár. Az érdekes mű az összes jogositott könyvkiadásokkal (köztük a magyar jogositott könyvkiadás is) egyidejűleg fog megindulni.

A július elsejével belépő új előfizetők STANLEY KÖNYVÉNEK addig megjelent részét INGYEN kapják meg.

A „Budapesti Hirlap“ az egész furdő-évad alatt előfizetőinek kívánságára a lapot bárhová utánuk küldi még akkor is, ha a nyáron át többször változtatnak tartozkodási helyet.

Az előfizetési összeg legezlszerűbben postautalványon küldhető következő czimen:

„Budapesti Hirlap“ kiadóhivatala Budapestben, Kalap-utca 16.

NYOMATOTT NYITRAI és TÁRSÁ-nál Léván, 1890.